

Motion till riksdagen 2013/14:So327

av **Hillevi Larsson (S)**

Barnglasögon

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om glasögon till barn.

Motivering

Både tandvård och hörapparater är gratis för barn i Sverige. Men av någon anledning anses inte glasögon till barn lika viktigt.

Skillnaderna mellan landstingen är stora när det gäller subventioner till barnglasögon, allt ifrån inget bidrag alls till subvention upp till 19 års ålder. Vanligast är subvention upp till 8 års ålder.

När det gäller barnfamiljer med försörjningsstöd kan de som regel få hjälp från socialtjänsten. Men stödet är restriktivt, barn kan få vänta länge när de vuxit ur sina gamla glasögon eller när de gått sönder. I en del områden utgår inget stöd alls till barnglasögon.

Vi har skolplikt i Sverige, men det finns ingen absolut rättighet för skolbarn att kunna se vad läraren skriver på tavlan eller att kunna läsa sina skolböcker. Och detta trots att barnens synförmåga kan skadas permanent om de inte får tillgång till glasögon medan synen håller på att utvecklas.

Majblomman har märkt att ansökningarna om hjälp till barnglasögon har ökat betydligt sedan mitten av 00-talet. Detta har ett tydligt samband med att barnfattigdomen ökat under denna tid. Problemet är att det finns stora regionala skillnader och att föräldrarnas ekonomi i åtskilliga fall är avgörande för om barnen ska få glasögon.

Så här står det i Majblommans rapport från 2012 om behovet av barnglasögon:

Hugo Lagercrantz, professor pediatrik, neonatologi talar ofta om det lilla barnets behov. Barnets hjärna är som en djungel med nervbanor kors och tvärs. Att tala mycket till barnet är viktigt för språkutvecklingen. De

Fel! Okänt namn på

nervbanor som stimuleras under tidig barndom frodas, medan andra försvinner. Han menar att det är viktigt att stimulera barns läsning. Om barnet inte kan se på grund av medfödd starr eller svår skelning, går synbarheten i träda och barnet utvecklar inte synförmåga. Glasögon är i detta sammanhang en medicinsk behandling.

Synen spelar en dominerande roll vid tidig kommunikation och inläring. Det är nyckeln till kunskap. Glasögon till barn bör därför ses som medicinsk behandling så länge som synen utvecklas för att barn ska kunna utvecklas och hänga med i skolan och delta i gemenskapen med sina kamrater. Om synned-sättningen är bestående bör glasögon betraktas som hjälpmedel för funktions-nedsättning på samma sätt som en hörapparat är.

Enligt Gerd Holmström, professor och barnögonläkare vid Akademiska sjukhuset i Uppsala som uttalar sig i en artikel i Svenska Dagbladet, är synen inte färdigutvecklad förrän vid 8 till 10 års ålder:

Om ett barn har stora brytningsfel, såsom översynthet, närsynthet eller astigmatism, är det viktigt att använda glasögon för att synen ska utvecklas optimalt. Barnet kan annars få en synned-sättning som inte går att behandla senare. Brytningsfel har en viss ärftlighet. Det finns familjer där alla är närsynta och då kan utgifterna bli väldigt höga, menar hon.

För familjer med låg inkomst, som inte får tillräckligt bidrag till barnens glasögon, blir detta en klassfråga. Särskilt med tanke på att växande barn behöver byta glasögon ofta och att slitaget på glasögonen är större för barn än vuxna, och därmed behövs nya glasögon oftare.

Regeringen bör överväga att i framtiden garantera att alla barn och ungdomar till och med 19 års ålder får fria glasögon. Barns rätt till glasögon ska inte vara beroende av var de råkar bo i landet eller föräldrarnas ekonomi.

Stockholm den 27 september 2013

Hillevi Larsson (S)